

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 161. — Štev. 161.

NEW YORK, THURSDAY, JULY 13, 1939 — CETRTEK. 13. JULIJA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

IZGANJANJE TUJCEV IZ LASKEGA DELA TIROLSKE

NOVA ODREDBA SE TIČE TUDI AMERIKANCEV, KI JIH PA DOSLEJ ŠE NISO NADLEGOVALI

Tudi turisti morajo oditi iz južne Tirolske. — Ves
bolcanski okraj bo očiščen tujcev. — Prihodnji
mesec se bodo Nemci preselili v bivšo Avstrijo.

RIM, Italija, 12. julija. — Odredba za izgon tu-
jih državljanov iz južne Tirolske je bila sedaj raz-
širjena tudi na turiste. Ves bolcanski okraj bo očiš-
čen tujcev.

Ta nenavadna odredba kaže, da Italija ne mara
imeti prič žalostnim prizorom, ki se bodo dogajali
prihodnji mesec, ko se bodo bivši avstrijski Nemci
trumoma selili v Nemčijo. To pa je samo ugiba-
nje. Podtajnik v vnanjem uradu Giuseppe Basti-
anini je tujim diplomatom, ki so protestirali proti
izgonu, odvrnil, da je bila odredba izdana iz "po-
litičnih in vojaških razlogov."

Zakaj je treba varovati kake vojaške skrivnosti
v provinci, ki meji samo na prijateljsko Nemčijo,
je skrivnost.

Po Rimu se je raznesel glas, da je pod "vojaškimi
razlogi" razumeti pošiljanje vojaštva in vojaške-
ga materiala čez nemško-italijansko mejo. To pa
hoče Italija obdržati tajno. Pa tudi to je samo ugi-
banje.

Pri vsem tem pa je cela stvar v tem letnem času
nekaj nenavadnega, kajti sedaj je turistična sezija
v Dolomitih na višku in Italija na vse načine vabi
turiste v deželo, ker potrebuje tujega denarja. S
sedanjimi ukrepi pa bo Italija izgubila celo leto-
šnjo turistično sezijo v bolcanskem okraju, vsled
česar se bodo turisti izogibali tudi drugih krajev
Italije.

Zato se vsakdo vprašuje: Zakaj si je Italija iz-
brala ta čas za izselitev Nemcev? Zakaj tega ni na-
pravila po turistični seziji?

Vsled tega politični opazovalci vidijo v vsem tem
veliko nevarnost v mednarodnem položaju.

Bastianini je diplomatom odgovoril naslednje:
"Turisti morajo takoj odpotovati. Tuji podaniki
bodo izgnani po razsodnosti provincijalnega pre-
fekta in v soglasju s časom, da morejo urediti svo-
je zasebne zadeve. Tujcem bo samo dovoljeno po-
tovati skozi bolcansko provinco."

V razgovoru s holandskim poslanikom je Basti-
anini rekel, da je odredba veljavna do "prihod-
njih ukrepov", kar pomeni, da je samo začasna. Z
ozirom na švicarske državljane, ki imajo v Bolca-
nu in okolici velike hotele, pa je jasno, da ta odre-
dba pred zimo ne bo preklicana.

Ker zadene odredba vse tujce, tedaj bo veljala
tudi za Amerikance, toda ameriško poslanstvo do
sedaj še ni prejelo nikake pritožbe.

Med prebivalstvom vlada velika zbranost, ker
je prišla odredba tako nenadoma. V nekaterih slu-
čajih je dovoljeni rok že potekel, toda odredba ni
strogo izvajana, razun da morajo turisti brezpo-
gojno takoj oditi.

V prizadeto ozemlje je strogo prepovedano pri-
hajati tujim časnikarjem. V sedanjem času je v
južnem Tirolskem mnogo turistov in samo švicar-
skih državljanov je okoli 300.

Vnanji urad so obiskali švicarski, holandski, an-
gleški in francoski poslanik in vsi so dobili isti od-
govor. Ameriški poslanik William Phillips ni šel
v vnanji urad, ker do sedaj še ni prejel nikake pri-
tožbe.

Italijansko prebivalstvo je v velikih skrbih, kaj
bo prišlo v bližnji bodočnosti kajti znano je, da
je v Inomostu in Gradcu zbranega mnogo nemške-

V Harlanu je zopet tekla kri

GOVERNER CHANDLER ZAVRAČA VSO KRIVDO NA CIO DELAVCE

HARLAN, Ky., 12. julija. — V okrožju mehke-
ga premoga v Harlan okraju, znanem pozorišču
nemirov in krvoprelitja, je včeraj zopet pokalo.
Jstreljen je bil 31 letni premogar Dock Coldwell,
nevarno sta bila pa ranjena stotnik narodne garde
John Hanberry in 39 letni delavec Frank Lawes.

Spopad med milicijarji in
majnerji se je završil pred
Moham "Ellison Coal Compa-
ny" v Catron's Creek, pet milj
južno od tukaj. Pred nekaj
dnevi se je završila v Liggett
rovu močna eksplozija, ki je
povzročila za trideset tisoč do-
larjev škode. Liggett rov je last
iste družbe. Uradniki družbe
so mnenja, da so majnerji po-
vzročili eksplozijo.

V Harlan okraju so nepre-
stano močni oddelki milice,
v bodoče bo pa governor to si-
lo podvojil.

Milicijarji so nameravali od-
vesti in zapreti 250 delavcev,
češ, da so netili nemire. Tedaj
se je pojavil delavec Hubert
Green in začel nekaj protesti-
rati.

Iz vrst milicijarjev je padel
strel ter ranil Greena in nje-
govo mater. Temu je sledila
splošna zmeda. Delavci so me-
tali na milicijarje kaemnje, mi-
licijarji pa seveda tudi niso dr-
žali rok križem.

Šele nadaljna ojačenja so na-
pravila mir.

Med aretiranimi je tudi Geo.
Titler, blagajnik lokalne orga-
nizacije United Mine Work-
ers.

Kompanijski uradniki pravi-
vijo, da bodo naperili nov pro-
ces proti CIO delavcem, češ,
da so oni vsega krivi.

NEMCIJA SVARI TURČIJO

BERLIN, Nemčija, 11. ju-
lija. — Vsled izjave turškega
vnanjega ministra Şukru Sa-
racogla, da je Italija s svojo o-
svojitvijo Albanije premenila
položaj na Balkanu, in ker se
je Turčija pridružila zapad-
nim demokratskim državam, je
v nemškem časopisu nastal ve-
lik vihar. Časopisje pravi, če
je kaka država prijateljica ene
države osi Rim-Berlin, mora
biti prijateljica tudi druge dr-
žave v osi.

"Kot izgleda, domneva
Turčija, da je angleška "mi-
rovna fronta" gospodarica
Sredozemlja," pravi "Voel-
kischer Beobachter", "toda
noben pravi politik, niti v An-
gori, ne more prezreti dejstva,
da je angleška beseda "oblast",

ga vojaštva, ki bo najbrže kmalu pričelo prihajati
čez Brennerski prelaz in bo prepeljano v Libijo.
Zadnje dni je šlo proti severu tudi mnogo tovornih
železniških voz, ki bodo najbrže prevažali nemško
vojaštvo. Posebno mnogo železniških voz je na po-
stajah v Inomostu, Solnogradu in v Welsu. In teh
voz je toliko, da so na postajah postavili nove že-
lezniške tire.

ZA OJAČENJE ZRAČNE SILE

Anglija ima 4000 voja-
ških aeroplanov. —
Zadnje mesece je bilo
v Angliji zgrajenih več
aeroplanov kot v Nem-
čiji.

WASHINGTON, D. C., 12.
julija. — Po poročilih iz Lon-
dona ima sedaj angleška arma-
da nad 4000 aeroplanov in v
aprilu, maju in juniju jih je
zgradila več, kot pa Nemčija.
navzile temu, da je Nemčija v
aprilu in maju v tovarne po-
stavila nove stroje za izdelova-
nje novih aeroplanov.

V aprilu je bilo v Angliji
zgrajenih 500 aeroplanov, 600
v maju in 750 v juniju. Ven-
dar pa ni verjetno neko poro-
čilo, da Anglija v enem mese-
cu zgradi do 1000 aeroplanov.

Francija pa še vedno zgradi-
le malo aeroplanov, dasi je v
tem opaziti precejšen napre-
dek, kajti v aprilu je Franci-
ja zgradila 80 aeroplanov, v
maju 100, v juniju pa 200.

Rusija je preteklo leto zgra-
dila do 3000 aeroplanov in ru-
sko zračno brodogradništvo je
nad 7300 aeroplanov vseh vrst.

Skupno število angleških vo-
jaških aeroplanov se ceni raz-
lično: nekateri pravijo, da jih
ima 5000, drugi pa celo 16.000.
O Nemčiji ni znano, koliko ae-
roplanov ima, mogoče 5000,
mogoče pa celo 10.000.

Nemški motorji pa najbrže
niso zelo trpežni, kajti stalno
prihajajo poročila o mnogih
nesrečah vojaških aeroplanov.
Navzile temu pa prihajajo po-
ročila, da ima Nemčija najbolj-
še aeroplane na svetu.

zdrknja po strnem klanu za-
dne mesece.

"Gospod Saracoglu," nado-
rova fronta" ljuje "Voelkischer Beobach-
ter", "ne more prezreti dej-
stva, da je Italija velika sre-
dozemska sila, s katero mora
Turčija slednjič na kak način
složno živeti.

OBJESTNOST NACIJEV NA ČEŠKEM

Na Češkem je bil vpeljan
nemški uradni jezik.
Češke listine bodo ve-
ljavne samo kot prevo-
di.

PRAGA, Češka, 12. julija.
Državni tajnik Karl Hermann
Frank je odredil, da morajo
krajne oblasti v dopisova-
nju poleg češčine rabiti tudi
nemški jezik. Listina mora bi-
ti sestavljena najprej v nem-
škem, zatem pa v češkem jezi-
ku, ki velja samo za prestvo.
O-emmaist izrazov pa ni do-
voljeno prestaviti in med nji-
mi so tudi naslednje besede:
Fuehrer, Reichsprotektor, Pro-
tektorat Boehmen und Maeh-
ren.

Tako je Čehom prepoveda-
no uradno poslovati v svojem
jeziku. Iz tega je razvidno, da
hočejo Nemci popolnoma iz-
podrinuti češki jezik iz vseh u-
radov.

Vsled tega se kaka listina v
češkem jeziku sliši zelo čudno,
kot n. pr. "Fuehrera a Reichs-
kanzlera u Reichsregierungu u
Protektoratu."

V listinah morajo biti tudi
nemška imena pisana z nem-
škimi črkami, češko besedilo pa
v latinici. Zato pa bodo zbi-
raleci pisem imeli lepo priloz-
nost zbirati nenavadne listine,
ki bodo še poznim rodovom ka-
zale nemško oholost in "kul-
turo".

PRAGA, Češka, 12. julija. —
V mnogih krajih južne Češke
so nemške oblasti zapečatile
vse mlatilne stroje in kmetje
morajo dovažati svoje žito v
osrednje mlatilnice, da oblasti
mlatev nadzirajo. Provincijal-
ni komisarji imajo natančen
popis vse obdelane zemlje.

Zadnje nevihte so po Češkem
povzročile mnogo škode na
polju, ki je obetalo izvanred-
no dobro letino. "Nekaterih
njiv ne bodo mogli požeti s
stroji, temveč s srpi.

Med občinskimi imožmi, ki
jih je nemška policija aretirala
v Kladnu, so bili izpuščeni
iz koncentracijskega taborišča
v Daachu vsi, razun treh. Žu-
pan je skočil skozi okno kaz-
nilnice in se je ubil.

SEZNAM OBISKOVALCEV SVETOVNE RAZSTAVE V NEW YORKU

V našem uredništvu se je
zglasil dr. Pavel Brežnik, ki si
je ogledal Svetovno razstavo,
nato pa odpotoval proti Zapa-
du. Dr. Brežnik je znan slo-
venski pisatelj ter poznavalec
jezikov. Zadnja tri leta je po-
učeval kralja Petra nemščino
in francoščino.

KJOSEJVANOV SE JE VRNIL V DOMOVINO

Kjosejvanovov povratek
je bil podoben trium-
fu. — Sofija upa na po-
voljen uspeh njegove-
ga obiska v Nemčiji in
Jugoslaviji.

SOFIJA, Bolgarska, 12. ju-
lija. — Vrnitev ministrskega
predsednika Grigorija Kiosej-
vanova iz Nemčije in Jugosla-
vije je bila podobna triumfu.
Od meje pa do Sofije se je
zbralo po vseh železniških po-
stajah mnogo ljudstva, ki ga
je pozdravljalo.

Postaja v Sofiji je bila okra-
šena z zimzelenom ter bolgar-
skimi in jugoslovanskimi za-
stavami. Pozdravili so ga vsi
ministri, zastopnik kralja Bo-
risa, nemški, jugoslovanski in
italijanski poslanik, razni dru-
gi visoki uradniki in velika
množica, med katero je bilo
mного jugoslovanskih in bol-
garskih Sokolov, ki so prišli na
sokolski zlet. Velika množica
je tudi stala po ulicah do sta-
novanja ministrskega predse-
dnika.

Knažu po svojem prihodu v
Sofijo je imel Kjosejvanov
dolga razgovora s kraljem Bo-
risom, nakar je kabinetu poro-
čal o uspehu svojega obiska.
Javnost polaga veliko važ-
nost na njegov obisk v Nemči-
ji. Posebno so Bolgari zado-
voljni, da hoče Bolgarska ob-
držati svojo nevtralnost, ob-
enem pa tudi povečati svoje
gospodarske odnose.

Obisk v Jugoslaviji je na-
pravljal mnogo večji utis. Ča-
sopisje ugodno razpravlja o
včerajšnjem uradnem poročilu
Kjosejvanova in jugoslovans-
kega vnanjega ministra Alek-
sandra Cincar-Markovića, ki
sta imela konferenco na Ble-
du. Posebno je zadovoljno z
dogovorom, da se izboljšajo tr-
govski odnosi med Bolgar-
sko in Jugoslavijo, ker boste
vsled tega gospodarsko manj
odvisni od drugih držav.

Časopisje tudi odobrava do-
govor med Bolgarsko in Jugo-
slavijo, da boste skušali dose-
či prijateljske odnose z vse-
mi svecimi sosedami. Posebno
pa povdarja, da naj bodo bal-
kanska vprašanja rešena med
balkanskimi državami.

JAPONSKI SAMOMORILNI ZBOR

MONGOLSKA FRONTA,
10. julija. — Japonski vojaki
so se prostovoljno priglasili
za "samomorilni zbor", da po-
ženejo 2000 mongolskih in ru-
skih vojakov na zapadni breg
reke Halbe.

Proti "samomorilnemu zbo-
ru" je namerjenih 30 lahkih
poljskih in 10 težkih topov p o
višinah zapadno od Halbe.

DRŽ. POLICISTI SO ZASTRAŽILI G. M. TOVARNO

Zadnja dva dni so se za-
vršili resni izgredi. —
Dve osebi aretirani. —
Piketi so se umaknili.

PONTIAC, Mich., 12. ju-
lija. — Državna policija oboro-
žena s plinskimi bombami, je
patrolirala danes pred Ponti-
ac Fisher Body tovarno. Njen
namen je preprečiti nadaljeva-
nje izgredov, ki so bili zadnja
dva dni na dnevnem redu.

Automobile Workers Union
(CIO) je ob sedmih jutraj po-
klicala pikete izpred tovarne.
Delavcem je bilo rečeno, da se
lahko vrnejo na delo, toda vr-
nilo se jih je le malo. Tovar-
na ni obnovila obratovanja.

Državna policija je aretirala
dve osebi in sicer Kathryn
Henson, tajnica lokalne delav-
ske organizacije, ter nekega
štrajkarja, ki se ni hotel po-
koriti neki policijski odredbi.

Državna policija je bila mo-
bilizirana pod vodstvom kapi-
tana Lawrence Lyona, ker me-
stni policisti niso bili štrajkar-
jem kos.

Ko so bili piketi odpoklica-
ni, je unija vpriporila demon-
stracijo. Delavci so korakali
mimo tovarne ter nosili v spre-
vodu več ameriških zastav. Dr-
žavne policiste so javno pozi-
vali, naj zastavam salutirajo,
kar so bili slednji seveda pri-
siljeni storiti.

Vsled stavke je prizadetih
dvanajst tovarn. Vsega skupaj
stavka 7500 delavcev, ki oči-
tajo družbi, da je v več pogle-
dih prekršila pogodbo.

RAZGLEDNICE

Newyorške

SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO-
ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE

50c

(Poština plačana)

Vsoto lahko poljete v znakah
po 2 osiroma po 8 centa.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Saka, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto vsja list na Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanada	Za pol leta
Za pol leta	Za inosestrstvo na celo leto .. \$7.00
Za četrt leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 215 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1242

POŠILJATI brez podpisa in osebnosti se ne pričakuje. Denar na naročnino naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri sursumbi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane blagoviti naznan, da bomo najde- mo naslovnika.

MOČ IN SLABOSTI JAPONSKE

V "Neue Zuercher Zeitung" razmotriva Walter Voss- hard o Japonski ter skuša ugotoviti njeno moč in njene slab- sti. Japonska stopa vedno bolj v ospredje svetovne politike in je zato zelo važno, da so si vevale na jasnem, s kom imajo in se bodo imele opraviti.

Moč Japonske je zasidrana v stranjenosti vsega naro- da. To stranjenost pa vedno znova črpa iz družinskega življe- nja. Družina je na Japonskem najmanjša celica ogromnega državnega trupa, ki mu stoji na čelu cesar.

Moč Japonske je tudi skromnost prebivalstva in skromne zahteve za njegovo prehrano. Japonci živi od riža in od rib. V tem pogledu mu noben evropski narod ni enak.

Moč Japonske je nadalje v ogromnem naravnem pri- rastku prebivalstva. Vsako leto naraste prebivalstvo skoraj za en milijon. Človeška sila je torej neizčrpna.

Moč Japonske je tudi njena zemljepisna osamljenost na oto- kih. Je to položaj, ki je v marsičem podoben angleškemu polo- žaju v Evropi.

Slabost Japonske pa je njen socialni sestav. Japonski delavci ni zavarovan proti revolucionarnim strujam, ki bodo tudi po tej deželi zavele, japonski kmet pa po svojem bistvu ni pionir. Ni kolonist, izseljenec, ki zna osvojeno zemljo izko- riščati. Japonska osvojenih ozemelj ne more naseliti z lastni- mi ljudmi, kajti oni se prehitro vdajo osvojenemu narodu.

Slabost Japonske pa je tudi v njenem izredno slabem gospodarskem položaju. Japonska je prezadolžena. Državni dolg znaša 40 milijard jenov. Ako bi Amerika ukinila uvoz ja- ponske svile, bi nastopil položaj, ki bi mu Japonska ne bila več kos.

Slabost Japoncev je tudi, da ne znajo delati propagan- de zase. Japonci je kakor otrok, ki ne vidi stvarnosti resnice.

Težko je povedati, če moči pretehtajo slabosti ali naro- be. Težko je povedati, kaj se bo zgodilo na Kitajskem. Ali bo zares prišel "novi red", ki ga želi Japonska. Ali se bo vse kon- čalo v strašni zmedbi, ki bo pogotila tudi Japonsko, ki je pre- hitro posnemala Evropo in segala za cilji, za dosego katerih nima zadosti duhovnih in gospodarskih sredstev.

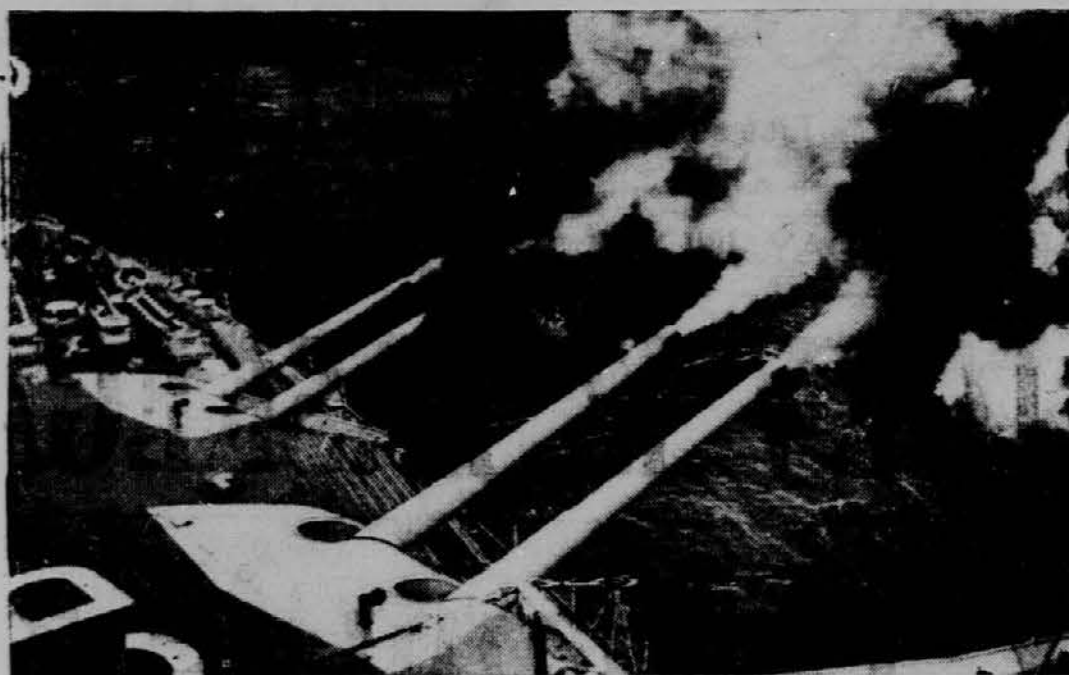
ŠE IMATE PRILOŽNOST NAROČITI TE ZA- NIMIVE KNJIGE, KER IMAMO NEKAJ ZBIRK ŠE V ZALOGI... VSAK PRAVI, DA SO VRE- DNE VEČ KOT \$1.35. NAROČITE JIH DANES

Knjige Družbe sv. Mohorja
SEST KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda
Spisal DR. JOS. MAL
3. Življenje svetnikov
4. Slovenske večernice POVEST—"IZUM"
Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
5. Čuda narave
Spisala MARIJA AHACIĆ
6. Ura čiščenja

VSEH SEŠT KNJIG za \$1.35
Naročite pri:
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
215 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

TUDI AVSTRALIJA NE ZAOSTAJA

Slika nam predstavlja avstralsko bojno ladjo "Canbero" tekem zadnjih manevrov.

Mirnik obsojen na dosmrtno ječo

LJUBLJANA, 27. junija. — Nenavadna, žalostna, bolna in strahotna je usoda o 24 let star- rem Francu Mirniku, ki je bil včeraj obsojen zaradi umora iz koristoljubja na dosmrtno ječo. Prvič bo v slov. krimi- nalni kroniki zapisano, da ob- sojenec ni bil zadovoljen z do- smrtno ječo, ko so ga vpraša- li, ali sprejme kazen, temveč je zahteval, ne morda milejšo, temveč hujšo, najhujšo kazen. Mirnik je odgovoril, da hoče smrtno kazen. Mirnik ni bil prvi morilec pred velikim se- natom, gotovo pa je bil prvi morilec, ki bi rajši izdihnil na vešalih kakor trpel kot robi- jaš v kaznilnici. Ker so ga ob- sodili na dosmrtno ječo, je do- bil hujšo kazen. kakor bi bila smrtna kazen, če je ta ble- di. zagonečni fant govoril pošteno iz dna svojega srca, ko se je sam obtoževal in zahteval sam za svoj zločin smrtno kazen.

Pohlevno je sedel Franc Mir- nik na zatočni klopi pred sod- niki velikega kazenskega se- nata. Skop v kretnjah in be- sedah je bil obtoženec Mirnik. Roke si je prekrival v naročju in nalahko sklonjen gledal v tla, ali pa se je ozrl včasih na pred- sednika in odgovarjal na

vprašanja. kakor da se mu do- sti ne ljubi, kakor da je "že itak vseeno." Skraj štiri ure je trajala razprava, a v tem času se Mirnik ni ozrl nazaj na publiko. Bilo mu je vseeno, kdo posluša strahotne zgodbe o njegovem zločinu. Branilec dr. Grossman se je moral bo- riti ne samo z državnim to- žilecem, temveč tudi s svojim klientom Francem Mirnikom. Moral je dokazovati, da Mir- nik ne govori resnice, ko se obtožuje samega sebe, moral je izpodbijati obtožbeno priz- nanje, kar se zgodi v krimi- nalni kroniki tudi zelo redko. Dr. Grossman se zdel kakor Moro Gaffieri, ki je branil mo- rileca Weidmanna. Weidmann je priznal, da je umoril pet žr- tef. Gaffieri pa je dokazoval, da se Weidmann obtožuje po krivici, da je zločinca neko- drugi, ki ga Weidmann noče izdati.

Mirnik je umoril Siksta Ri- biča v Trzinu in osleparil nad 30 ljudi in več knjižarn, knjiž- nie in založb kot akviziter, ki je ponarejal naročilnice in ka- siral nepravilno denar.

Žrtev Sikst Ribič, 52 let sta- ri čevljar v Trzinu, je bil ho- mosekualec. Zaradi proti- naravnih deliktov je bil že kaznovan. Mirnik ga je spo- znal v Trzinu, izvaljal je, da ima Ribič denar in sklenil, da ga bo oropal. To je ena verzi- ja o motivih, ki so Mirnika pe- ljali do zločina. Tako je tre- ba povedati, da je Mirnik spre- minjal svoje izjave glede kriv- da in motivov za umor. Re- kel je, da ni imel namena Ri- biča oropati, a rekel je tudi, da je imel namen Ribiča umoriti, ne pa tudi oropati. Obtož- nevim izjavam sodišče torej ni moglo dati vere, samo p riza- nje in samoočitbe tudi nikoli niso za sodnike popolni dokaz o krivdi. Po objektivnih okol- nostih pa so sodniki lahko skle- pali, da je imel Mirnik res na- men Ribiča oropati, v dvomu pa so bili, ali je imel že od po- četka namen Ribiča umoriti.

Vrsta vprašanj o rojenem zločincem se je vsilila poslušal- na tej razpravi. Nehote smo

se sponmili na teorijo o zločin- cu, ki mu je do krvi, do te- ga, da nekoga umori samo za- radi tega, da nekdo umre, da nekdo izdihne pod njegovim udarcem. Taka je po tej teo- rijji narava pravih, rojenih zlo- čincev. Navadno pa taki zlo- činci svoje žrtve oropajo, a kar tako mimogrede, ker po zloči- nu izgube živce in ker misli- jo, kakor je mislil Mirnik, ko je rekel, da je "zaj že tako in tako vseeno." Žrtev je mrt- va, ako je še oropana, je to malenkost prav za prav. Z u- morom je zadoščeno kardinal- nemu zločinskemu nagonu zlo- čincev, z ropom pa tistim po- stranskim nagonom brez ka- kršnih tudi Mirnik ni bil, saj je bil zaradi tatvin pred šesti- mi leti obsojen trikrat, najprvo na 4 mesece ječe, potem na 10 mesecev in tretjič na 20 mese- cev ječe.

Kritično noč je Mirnik pre- nočeval pri Ribiču. Ponoči je Ribič gosta nadlegoval. Mir- nik je vstal in šel v kuhinjo pod neko pretezo, v kuhinji se je oborožil s polenom. Vr- nil se je v sobo in Ribiča udar- il po glavi. Žrtev je omah- nila na posteljo. Še drugič in tretjič je Mirnik zamahnil po Ribičevi glavi. Žrtev je ob- ležala nepremično na tleh. Mirnik jo je dvignil in jo po- ložil na posteljo, ji potipal žilo, jo še močil z valjo, a žrtev ni bila več pri življenju. To je dejanje resnega zločina, kar je sledilo, me kaže na naravo rojenega roparja, kajti Mir- nik je pač pobasal, kar mu je prišlo pod roko, če bi bil rojen ropar, bi prebasal temeljito Ribičovo sobo in našel ne sa- mo 1500 din in nekaj oblike, zlatnine in čevljev, temveč tu- di še Ribičevih 17.000 din v gotovini, ki miso bili tako skr- ti, da bi jih ne bilo mogoče najti.

Več indicij pa je kazalo tu- di na to, da je imel Mirnik na- men Ribiča samo oropati. Ku- pil je na primer v apoteki usopalne praške preden je šel k Ribiču spat, da bi Ribiča uspal in ga lažje oropal. V- čaj mu je tudi natrosil uspa- valni prašek, a Ribič kljub te- nni mi zaspal. Nadalje je Mir- nik priznal, da je hotel oropa-

ti tisti večer neko gospodično, s katero se je spoznal v Tr- zinu. Branilec je izjavil, da se Mirnik glede tega namera- vanega ropa obtožuje kot ka- valir, da ne bi bilo prizadeti gospodični kaj očital.

Zapleten je bil torej Mirni- kov zagovor, poln priznanja, samoočitbe, obupa, prekli- cev in romantičnih izjav. V duši tega fanta se je moralo dogajati nekaj strašnega, kar ga je gnalo k zločinu nad tu- jim imetjem in k zločinu nad tujim življenjem. Okolje, dru- žba, mu ni pomagala, da bi se notranje očistil, sam je bil tak slab, da ni mogel razvozlati svojih tenjih kompleksov.

Branilec je večkrat opozoril na obtožena kot slabica. Go- tovo je to ena Mirnikovih glav- nih potez v značaju. Ta slabic je pa vendarle imel pogum u- moriti človeka. Morda mu je pri tem pomagal prezir in gnu- si, ki ga je občutil vprico človeka z menaravnim nagnjenjem. Mo- goče za Mirnika Ribič ni bil polnovreden človek kot seksua- lec in ga je zaradi tega lažje umoril. Samega sebe Mirnik ni mogel soditi a tudi poguma nima, da bi prenašal vse te- gobe pokore, zato je prosil so- dnike, naj ga obsodijo na smrt.

Spoznanje, da je doigral v tem življenju, ki je bilo zani- zgareno že od mladosti, je Mirnika naredilo melaholič- nega. Fant svoje matere ni- koli ni poznal, raste je pri- stricu in zgodaj je bil vržen na cesto. Nikoli ni imel do- brega prijatelja, nikoli ni užil dobre besede, ljubezni. Držav- ni tožilec je pokazal na pre- mišljenost dejanja in na logič- nost izvršitve zločina. Senat je dvomil, da je Mirnik izvršil umor po zrelem preudarku, prepričan pa se je, da ga je iz- vršil iz koristoljubja. Do smr- ti se bo Mirnik pokoril za zlo- čin v kaznilnici. Doživel bo najhujše trenutke težke duše- va ne depresije, v katerih si bo hotel končati življenje, kakor je hotel tako storiti že v prei- sovalnem zaporu. Njegov oče si je tudi sam končal življenje. Morda bo pa pod trdim kaz- nilniškim režimom prišel k se- bi in se vdal v usodo. Člove- ška družba ga je za vedno iz- ločila iz svoje srede.

JAPONSKI TRGOVCI V PEKINGU.

Od zasedbe Pekinga po ja- ponski vojski se je število ja- ponskega prebivalstva v mestu sicer povečalo od 2.000 na 30.000, toda ti japonski meščani niso zadovoljni z razmerami. To so večinoma mali trgovci, ki so se napotili v Peking, da bi kaj zaslužili. Premožnih tr- govcev je med njimi zelo malo. Mnogo se jih je moralo že vr- nati, potem ko so izgubili vse svoje prihranke, kajti trgo- vina v Pekingu se po okupaciji ne razvija. Na njihovo mesto prihajajo novi, da dožive ena- ko razočaranje.

AKO NAMERAVATE OBISKATI

SVETOVNO RAZSTAVO

boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO

BREZPLAČNO

AKO NAROČITE

Slovensko-

Amerikanski

Koledar

ZA 1939

Cena Koledarja je:

50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"

215 West 18th Street

New York, N. Y.

(Lahko pošljite vate v poštnih

znamkah po 2 oziroma po 3 cente)

Peter Zgaga

DRUGA MLADOST

I.

Tako mi je pripovedoval ro- jak, ki se je po petintridesetih letih podal za štirinajst dni domovino:

— Nisem šel obiskat soro- dnikov, ker jih nimam več, in tu- di prijateljev ne, kajti po pe- intridesetih letih splahne vsa- ko prijateljstvo, če ni primer- no gojeno.

Naši rojaki se prihoduje- nazaj v Ameriko, češ, da so po- litične razmere nevzdržne, da- med ljudmi ni več tistega za- upanja kot je bilo nekoč, da se je vse bistveno izpremenilo, in se vračajo nevoljni, razočarani. Jeze se nad vladjo, jeze ne na- škriči ter razpravljajo o pre- teči vojni, ki so ji baje loza- las nšli.

Jaz vsega tega nisem šel gle- dat in študirat, pač sem pa šel preživljat v domovino svojo drugo mladost.

Na meji sem plačal, kar je bi- lo treba plačati, v Ljubljani sem pa slučajno dobil kmeta, ki je bil namenjen na Pesavje. Nisem mu imenoval domače- vasi, pač pa bližnji vas, in svi- se kmetu pogodila za ceno, ki- nikakor ni bila pretirana. — Kmet je dremal, kljuje je dre- malo, jaz sem pa sanjal odpr- tih oči in srkal v se vso lepoto junjskega večera. Vse, kar sem videl in doživel prve ure je bilo, če že ne povsem, že vsaj malo drugačno, le večer je bil isti kot pred petintride- setimi leti.

— Kje naj vstavim? — vpraša voznik, predno dospo- va v vas. — Tri gostilne so. Dve imata prenočišča za tuje, tretja je na koncu vasi, pa je- go-podar bolj kmet kakor krč- mar.

— Tja zapelji, — mu velim. Zdaj je na domačiji gospoda- ril že drugi rod. Mož in žena, oba krepka, stara nad petdeset let. Notranjost gostinske so- be je bila nizka, v kotu velika peč, ob dveh oknih dve javor- jevi mizi.

— Pol litra evička, — pra- vim in kaj za večerjo.

Cviček je bil kmalu na mi- zi, z večerjo bolj nerodno. — Če hočete jajca, pa klobase i- mam in suho meso.

— Ali bi mi lahko skuhali žgance. In če imate mogoče kaj zelja od včeraj?

— Malo ga je od kosila osta- lo.

Medtem je gospodar sedel k meni. Ni bil zvedav, le čutil se je, ko sem mu rekel, da bi rad na mrvi spal.

— No, če ni drugega, tisto se bo že naredilo.

Po večerji, ki sem jo začude- ni gospodinj dvakrat prepla- čal, sem jima rekel, naj mi za- vijata v papir klobaso in kos kruha ter da me ni treba budi- ti.

Povedal sem jima, da bi želel ostati kakšnih štirinajst dni in sem sestavil jedilni list: moč- nik, žganci, repa, zelje, krom- pir in enkrat na teden ješprenj in kaj prašičevega v njem. Za nedeljo naj bo malo pečenega mesa.

Pozno v noč smo se pogovar- jali. Vprašal sem o tem in o- nem, pa nista nikogar poznala.

Najbrž so pomrli ali se raz- kropili po svetu.

Gospodar me je z leščerbo spremljal k ležišču.

Zavil sem se v ruho, in di- šeče seno se je vdalo pod me- noj. Prvič po petintridesetih letih.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj:

KADAR hočete poslati denar v stari kraj:

se zaupno obrnite na nas, in postreže- ni boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojamila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

POŠTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA":

215 West 18th Street New York, N. Y.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila iz- vršujemo točno in zanesljivo po dnev- nem kursu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Din. 140
\$ 4.50	Din. 200
\$ 6.80	Din. 330
\$ 10.25	Din. 500
\$ 20. —	Din. 1000
\$ 39. —	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 12. —	Lir 200
\$ 24. —	Lir 500
\$ 57. —	Lir 1000
\$ 112.50	Lir 2000
\$ 187. —	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CE- NE PODVŽENE SPREMENI GORI ALI DOLI

Za izpolnila vsilja menov kot igraj navodila, pošilj v dnev- ni ali tisk, dovoljamo in bomo popla.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠU- JEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(TRAVEL BUREAU)

215 W. 18th ST., NEW YORK

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

PIKNIK ZDRUŽENIH SLOVENSKIH DRUSTEV

Pretečno nedeljo smo se zopet prav izvrstno po domače zabavali med prijatelji in znanci na pikniku v Charles Garden, v Ridgewood, L. I. katera so priredili naši vrli slovenski tamburaši starejšega in mlajšega odseka iz Brooklyna. Vsakovrstne neprisliljene zabave je bilo v izobilju. Tamburaši so nam zaigrali več lepih klasičnih komadov, med temi tudi nekaj prav lepih poskočnic. Mlajši odsek nas je pa takorekoč očaral s tako lepim igranjem; prav v ponos si štejem te malčke, ki so se tako lepo naučili igrati v tako kratkem času. Vsa čast gre v tem oziru seveda njihovemu vodju, Mr. Ivan Gerjoviču, kateri se tako neumorno trudi z učenjem naše mladine. Vsa čast Ti, Ivan v tem oziru! Želel bi, da bi imel veliko posnemanja v tem tudi po drugih naših naselbinah velike ameriške Unije in Kanade.

Na tem mestu se v imenu tamburašev obeh zborov prav priročno zahvalim vsem udeležencem tega piknika, pretečno nedeljo; bodite uverjeni, da bodo tamburaši to z veseljem vpoštevali tudi pri vaših bližnjih prireditvah v bodoče. Še enkrat vsem iskrena hvala! Moram še omeniti, da za ples pretečno nedeljo sta tudi igrala dva izvrstna harmonikarja Mr. Johnny Zedar in njegov prijatelj. Da sta oba prava mojstra v tem oziru, mi niti omeniti ni treba, ker o tem se je lahko vsakdo prepričal, ki je bil navzoč na pikniku.

Omenim najtudi, da je mene in družino, kakor tudi mojega očeta in družino, iznenadila s svojim obiskom moja teta Mrs. Mary Videngar iz daljnega Barbertona, O.; udeležila se je skupno z nami piknika tamburašev, ter kakor sem uvidel, se ji je prireditev zelo dopadla v vseh ozirih. Hvala lepa za obisk, ob priliki po možnosti bomo obisk vrnil. Upam, da si se srečno povrnila k svoji družini, katero prav lepo potrdiljamo vsi skupaj, cela naša obitelj tu v New Yorku.

Nadalje naj še omenim, da v bližnji bodočnosti imamo na daljina dva zelo pomembna datuma, na katera že sedaj naše občinstvo v Greater New Yorku in okolici opominjam, in sicer to so: nedelja dne 27. avgusta 1939, ko se bo vršil veliki piknik združenih slovenskih društev v New Yorku, in sicer v Čestem parku v Astoria, L. I. Začetek ob 2. uri popoldne. Drugi pomembni datum pa bo nedelja dne 8. oktobra 1939, ta dan namreč obhaja slovensko pevsko društvo "Slovian" 25-letnico svojega obstanka, ter v to svrhu priredi veliki koncert v znani dvorani Arlington Hall, v New Yorku, na katerem mi je čast sporočiti bo govoril kot častni govornik naš čislani Slovencec, dr. Vladimir Rybar, svetovalec kr. jugoslovanskega poslanstva v Washington, D. C.

Natančneje glede obeh označenih prireditev bo še pravočasno poročano. Toliko za sedaj.

S sobratiskim pozdravom,

Athony Svet,
tajnik Zdr. slov. društev
v New Yorku in slov. pev.
društva "Slovian".

TRI DEKLICE UTONILE.

Velika nesreča je zadela rojaka Franka Morelo, v West Newton, Pa. Dne 2. julija so mu utonile tri hčerke v reki Youghiogheny. Tri sestre, 23-letna Louise, 21-letna Anna in 17-letna Eleanor Morelo, so za kratek čas vestale po reki v nekem starem čolnu, ki so ga našle ob bregu. Z njimi vred v čolnu je bila tudi 18-letna Margaret Škrjanc, sosedka in prijateljica treh deklet. Sredi reke se je pa čoln prevrnil in vse štiri deklice so padle v vodo. Škrjančeva je s težavo priplavala k bregu, toda tri Morelove hčere so utonile.

40 - LETNO PREISKUŠNJO

IMA

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva milijona in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte se in svoje otroke pri Jugoslovanski kat. jednoti, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo JSKJ v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteka. Naprimer: —

7.10.39

TO Pomeni, da vam je naročnina potekla 10. julija, 1939

Pošljite pravočasno, da nam pritrpite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

LEP NAPREDEK BRATA IN SESTRE.

Rojak Mr. Ignac Štrukel in njegova žena Mary, ki stanujeta na Lincoln St., Fairview, N. J., smeta po vsej pravici biti ponosna na svojega sina Franka in hčer Mary.

Frank je leta 1935 dokončal Fordham University v New Yorku in poučuje trgovsko vedo na Fairview Junior High School; sedaj pa je na New York University prejel naslov Master of Arts.

Njegova sestra Mary, ki tudi poučuje na Fairview Junior High School, pa bo v petek dobila naslov Master of Arts na Montclair State Teacher's College.

K temu velikemu uspehu čestitamo Franku in Mary, kakor tudi njunim staršem.

MILWAUŠKE NOVICE.

Videk Staut, star 23 let, in njegov prijatelj Erwin Kajtna, star 17 let, sta se 30. junija ponesrečila ko sta se vozila z motociklom. Trčila sta z nekim avtom na križišču in odletela z vozila. Njune poškodbe k sreči niso nevarne in sta bila le tri dni v bolnišnici. Videk Staut je sin Rača Stanta, izdajatelja in urednika Jugoslovanskega Obzorja.

Dne 20. junija je umrl 57-letni Lovrenc Bratanič, rojen v Ljubnem na Spodnjem Štajerskem. V Ameriki je bival 35 let in dolgo let je vodil pekarijo in grocerijo. Zapušča žena, sina in dve hčeri.

Poroke: Eugene Sandri in Louise Korošec, William Barborič in Ruth Radtke ter Fr. Šmale in Frances Ferlitsch.

V sosednjem Sheboyganu sta Mike Pavel in žena, lastnika znane restavracije, te dni praznovala srebrno poroko.

ADVERTISE IN

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO - HRVATSKE ZVEZE NI VEČ.

Slovensko-hrvatska Zveza, podporna organizacija, ki je postovala 36 let, ne eksistira več. Njena združitev z Hrvatsko Bratsko Zvezo je bila izvršena 1. julija 1939 in od tega dneva je okrog 1000 članov te organizacije, večinoma Hrvatov, vključenih pri HBZ, ki ima svoj glavni urad v Pittsburghu.

STOLETNI BELOKRAJINEC UMRL.

Iz starega kraja je prišla v Chicago vest, da je v Črnomlju v Belokrajini 25. maja t. l. znan stoletnik Janez Belič umrl.

Ob njegovi stoletnici so mu Črnomalci priredili veliko slavo. Belič je bil po poklicu krznar in vse svoje življenje je bil doma, vedno zdrav in aktiven. Mesec pred smrtjo se je odpravil na obisk v Ljubljano in štiri dni pred smrtjo se je udeležil slavnosti, ko so pričeli z delom za novo železnico Črnomelj—Vrbovsko. V Chicago zapušča hčer, omoženo Stanič in sina.

SMRT BRATA NAŠEGA ZASTOPNIKA.

Dne 5. julija je umrl v Clevelandu moj brat John Strniša, kateri je bil rojen pred 67. leti v Toplicah pri Novem mestu. V to deželo je prišel leta 1898, in sicer v Pittsburgh, Pa., odkoder se je pozneje preselil v Cleveland, O. Zapušča zalujočo vdovo, enega sina in tri hčere, vse odraslene in preskrbljene. Dalje tri sestre v stari domovini, in mene edinega brata Počivaj v miru!

Bil je član društva št. 37, JSKJ, katero se je z zastavo udeležilo pogreba.

K. Strniša,
zastopnik Glasa Naroda
Gowanda, N. Y.

PIKNIK SLOVENSKE ŠOLE SLOV. NA-RODNEGA DOMA V CLEVELANDU

Vsak piknik, pa naj ga priredi katerokoli društvo, je vreden za dotično skupino, bodisi da se pričakuje od njega finančnega uspeha, morda pa tudi samo razvedrila v naravi. Piknik slovenske šole Slov. Nar. Doma pa je nad vse vreden. Od uspeha piknika je odvisna šola, ki je svojevrstna izobraževalna ustanova in katere pomen je večji napram vsem ostalim društvom in ustanovam kot katerekoli drugega društva ali skupine. Slovenska šola potrebuje nekaj dohodkov za svoj obstoj, da more skromno odškodovati učiteljsko moč in nahajati potrebne šolske stvari, knjige itd. Šola nima nobenih rednih in direktnih dohodkov. Odvisna je od par, kvečjemu od treh priredb letno in od zavednih podpornih društev, ki darujejo nekaj v ta namen. Če se polletni izlet obnese finančno, je dobro, če ne, je kriza. Letos se bo vršil šolski piknik na poznani Močilnikarjevi farmi v nedeljo 23. julija. Za ta dan že sedaj prosimo cenjeno clevelandsko slovensko občinstvo, da posveti stoddotno kooptacijo tej ustanovi in se udeleži piknika. Piknikov je seveda dovolj vsako nedeljo, društvenih in privatnih, ampak ko pride dan piknika slovenske šole Slov. Nar. Doma, tedaj rojaki na plan, posetite šolski piknik. S svojo prisotnostjo pomagajte obdržati pri življenju najvažnejšo ustanovo, ki se bavi z učenjem naše mladine materinega — slovenskega jezika, kateri poznajo ko dorastejo, se udeležujejo pri raznih društvih in domovih.

Slovenska šola vzgaja mlade oderske igralce in pevce, ki že zabavajo v raznih igralnih naših občinstvo in nadomeščajo starejšo utrjeno amaterje. Ravno tako tudi je s pevskimi društvi, kjer je vedno več mladine, ki zavzemajo prostore starejših. Letos je 15 let, odkar se je ustanovila šola pri dramskem društvu Ivan Cankar in ki je po enem letu prešla pod vodstvo Slov. Nar. Doma. Slovenska šola je vir, od koder zajemajo clevelandška dramska in pevska društva svoje nove moči. Poleg tega pa vzgaja tudi gledalce, brez katerih bi bile dvorane prazne. V šoli dobijo osnovno podlago slovenskega jezika, da so sposobni slediti našim igram in drugim priredbam.

Od kulturnih društev in njih aktivnosti je odvisno naše bodoče narodno življenje. Ko ta izginejo, bomo izginele Slovenci tudi kot narod. Z narodom

pa bodo izginila tudi naša obstoječa društva, Domovi in vse drugo. Tedaj bomo res utonili v morju amerikanizma. Zato je naša velika dolžnost, da ne pomagamo storiti sebi in drugim narodnega samomora, ampak da še naprej gojimo vse dosedanje naše pridobitve, organizacije, društva, ustanove in liste, ki nas izobražujejo, zabavajo in bratijo. Da to ohranimo, moramo posvetiti več pazonsti slovenski šoli Slov. Nar. Doma, ji dati moralno in finančno pomoč, da bo v stanu voditi še v naprej svoje vzvišene cilje.

Zato udeležite se piknika slovenske šole v nedeljo 23. julija 1939 na Močilnikarjevi farmi!

Za Prosvetni klub S. N. Doma,

Erazem Gorshe, taj.

VESTI IZ KANSASA.

V Flemingu, Kans., je 3. julija umrl Joseph Zupan, star 58 let in rojen v Lokah pri Zagorju ob Savi. Podlegel je komplikacijam, ki so nastale po operaciji na vnetem slepiču. V Ameriki je bil 33 let in tu zapušča ženo, tri sinove in šest hčer.

V Kempi št. 42, blizu Seamonu je umrl Anton Mihelič, star 73 let in rojen nekje v Beli Krajini. Bil je eden izmed naših pionirjev v Kansasu in tu zapušča sina in hčer.

V Flemingu je 3. julija utonila Florence Molka, stara 23 let in rojena v Ameriki, ki se je nahajala na počitnicah pri očetu.

Josephine Jazbec je pred nekaj dnevi skočila skozi okno 17. nadstropja hotela Continental v Kansas Cityju in bila je na mestu mrtva. Stara je bila 28 let in rojena v Ameriki. Sestro vred je bila tamkaj na obisku za nekaj časa. Pred nekaj leti je živela v Chicagu, kjer je doživela hudo nesrečo. Padla je s postaje pod vlak naduljene železnice in izgubila nogo ter je bila drugače težko poškodovana. Od takrat ni bila več nikoli zdrava. V Pittsburghu zapušča mater in sestro, drugje pa dva brata in še eno sestro.

NOVICE IZ JUŽNE AMERIKE.

Sredi junija so v Buenos Aires roparji napadli in ustrelili rojaka Vinka Bratino, ki je bil uposlen za čuvaja pri neki trvdki. Odnegli so mu 500 pesov. Bratina je bil star 35 let in doma iz Skrilj pri Vipavi, kjer zapušča očeta in dva brata.

SREBRNA POROKA.

Ker že baš pošiljam naročnino za Glas Naroda, in komaj čakam, da ga dobim v roke, kajti čitam ga že 25 let, bi rada napisala par vrstic, namreč, da so se tudi moji prijatelji in prijateljice dne 1. julija spomnili, da je poteklo 25 let najinega skupnega življenja. Priredili so nama v slovenski dvorani v Yukon, Pa., prav lep surprise party. Vidi se, da imamo veliko prijateljev, ker je bilo še čez 30 družin in smo se veselili in vrtili do ranega jutra. Mislimo, da nikomur ni bilo žal, kdor je bil navzoč.

Želiva, da bi vsi zakonci doživeli tako lepo srebrno poroko, kot sva ju midva.

Tega večera ne bova nikdar pozabila in sva pri vsaki priložnosti pripravljena povrniti, čeprav so delavske razmere slabe, pa za prijatelja se vse naredi.

Pozdravljamo vse najine prijatelje in znance po širni Ameriki in želimo veliko novih anročnikov Glasu Naroda. Mislimo, da je najbolj priljubljen list.

Pozdravi!
John in Mary Grkman,
Yukon, Pa.

OPERACIJI PODLEGEL.

Kakor vam je že znano, je moj mož šel v bolnišnico, pa žalibog, operacije ni preстал. Umrl je 17. junija 1939. Pokopan je bil v New Baltimore, Mich., iz hiše žalosti v Fair Haven, Mich.

Zahvalim se vsem, kateri ste prišli iz Detroita in ga spremili k zadnjemu počitku. Posebno se pa zahvalim moji sestri in možu Johnu Petkovšek, kakor tudi sinovima in hčeram.

Tebi pa, dragi mož, počivaj v miru in naj Ti bo lahka ameriška zemlja. Ostaneš nam v trajnem spominu do konca življenja.

Frances Stular, soproga,
William in Oscar, sinova;
Frances Viktorija,
Anna, hčere, žalujoči ostali — Fair Haven, Mich.

SMRTNA KOSA

V jezero Shagawa, v Minnesoti, je padel rojak John Lovšin, star 82 let. Plaval je nekaj časa in klical na pomoč. Iz vode ga je potegnil neki ribič. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je umrl.

V Dixonu, Ill., so našli na železniški progi truplo rojaka Johna Volka. Podrobnosti o njegovi smrti niso znane. Bil je star 56 let. V žepu njegove suknje so našli pismo, da je šel prostovoljno v smrt, toda priče pravijo, da to ni njegova pisava.

V Chisholmu, Minn., je umrl John Žnidaršič, star 87 let, doma iz Vrhnike. V Minnesoti je živel 45 let. Zapušča dva sinova in hčer.

V Keewatinu, Minn., je umrl Anton Turk, doma iz Loža. Star je bil 56 let. Zapušča ženo in več otrok.

POZOR, ROJAKI!

ŠE VEDNO IZDELUEM IN POPRAVLJAM VSAKOVRSTNE

HARMONIKE

BODISI NEMŠKE, KRANJSKE, PIANO, KROMATIČNE IN DRUGE — 2, 3, 4 5 GLASNE

Se priporočam za naročila:
ANTON BOHTE
3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

Za ljubitelje leposlovja

CYKLANEM. Spisal Janko Kersnik (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. "Cyklamen" je ena njegovih najboljših povesti.
Cena \$1.00	MED PADARJI IN ZDRAVNIKI. Spisal Janko Kač. (117 strani.) Štajerski rojak Kač ni do svojega štiridesetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojim romanom "Grunt."
Cena 85c.	KLEOPATRA. Spisal Rider Haggard. (283 strani.) Zgodba o čudoviti egipčanski kraljici, ki je gospodovala vsemu takratnemu svetu. Rimski vladar je iskal milosti in ljubezni pri nji. Njeno razkošno in razuzdano življenje ter njena tragična smrt.
Cena \$1.45
MOLOH. Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začele graditi tovarne na Štajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno maščevanje razočarane matere.
Cena \$1.00	IZZA KONGRESA. Spisal Ivan Tavčar. (548 strani) Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devetnajstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman.
Cena \$2.50	KRIŠTOF DIMAČ. Spisal Jack London. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarskega pisatelja, ki je dobera poznal življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegova dela so prestavljena v vse kulturne jezike.
Cena \$1.00

Slovenic Publishing Company

NAPOLEONOVA JUBEZEN

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje

(34)

EPILOG

OTOK ELBA

(1815)

Okolica izraža herojsko veštno. Na vrhu hriba stoji razvaline starega Jupitrovega svetišča; prav orlovsko gnezdo, odkoder sega oko po vsem neskončnem obzorju Tirenkega morja. Ves otok s svojimi golimi skalami, s svojimi lučnami, gozdi, vinogradi, ostami in pristanisča leži ob znojno dvojice kakor relief.

"Glej, Marie," reče cesar. "Vreme je jasno, prav do Italije sega razgled."

Marija obrne oči proti azhoni. Na nebesni sinjini se razločno riše siva proga. To je to kanski Apenin. Za njim leži dolina Arna in Florenca. Kako bližnja je videti celina! Kako lahko bi jo bilo doseči! A to je samo Italija... Francija je mnogo dalje oddaljena.

Marija Walewska in Napoleon jašeta po ozki stezi, ki vodi z Monte Giova, najvišjega brata na otoku, nazaj proti Eremitaži. Marcianke strele se rdečijo skozi pomarančni list.

Cesar je vedre volje. Zadnje dni je bil motčen, ali odkar je sredi čisto na skrivaj dobila prijateljica, čuti potrebo po gibanju in razgovoru.

Komaj se je Marija Walewska zjutraj po svojem prihodu zbudila, se je morala pripraviti za izlet in ga spremiti v svetle hribe, s katerimi ji je hotel pokazati razgled po svoji skrivni deželici.

Marija Walewska je pričakovala izbruhov čuvstva in ganjenosti. Pa ni bilo ne tega ne onega. Z veliko radostjo je Napoleon pogledal svojega sina, malega Aleksandra, objel otroka in mater, potem pa čudno mirno kramljajal o tisoč rečeh, kakor da vohče ni bilo silnega polnina, tega polnina, ki je pretresel ves svet in storil novega Karla Velikega majhnega italijanskega vladarja, ki mu ni ostalo nič drugega kakor cesar, ki naslov...

V odmerjeni razdalji jaše za njima višji dvorni maršal Bertrand. Ta je naslednik Duroca, ki je leta 1813. pri Budišnu umrl v gospodarjevem naročju. Marija Walewska ne more pogledati v Bertranda, ne da bi se zbudil spomin na dragega, zvestega prijatelja...

V Eremitaži, siromašni hišici, ki se skriva pod kostanj, stopita s konj; Marija Walewska se večno z lahkoto, Napoleon pa okorno. Jahanje ga naglo utrjuje, ker se je nekoliko odebil. Beli suknjeni telovnik pod uniformo gardnih lovec se mu napenja na trebuhu. Njegov marmornati obraz je postal še bledejši. Lasje so se mu močno zredčili, vendar je ohranil mladostni smehljaj, ki blaži strogost njegovega izraza.

Tudi Marija Walewska se je izpremenila. Zdaj ji je šest in dvajset let. Nič več ni tista nežna severna vila, ki je leta 1808. pripravljala Jožefino v nemir in skrb. Zdaj ni več tako drobna, zato pa bolj ženska, in njeni nežni, zaokroženi obraz njena čista, svetla polt in njene sinje oči so dobile novo resnobo. Tudi molčečnejša je postala.

Nekaj mesecev po Aleksandrovi rojstvu se je bila vrnila v Pariz kjer je živela prav tako zaveženo prej. Toda senca, v kateri so ji minevali dnevi, ji je bila draga, saj je bila cesarjeva. V teh starih letih, ko so se v ponosnem cesar-

stvu najprej pokazale razpoke, in ko se je nato zamajalo in se nazadnje zrušilo, je ostala v bližini Napoleonovi, ki ga njegov drugi, hladni in brezbarvni zakon ni mogel odtrgati od Marije Walewske. Priti je moral polom v Rusiji, vojna na Francoskem in nazadnje cesarjev odstop, da ste se Napoleon in Marija Walewska ločila.

A kakor hitro se je cesar naselil na otoku Elbi, je bila eдина misel Marije Walewske ta, kako bi prišla k njemu in ga ne bi več zapustila. Skriva brez listin, si je bila najela ladjo in ob viharjem morju s sinkom vred odplula na otok, kamor je dospela povsem nepričakovano. Zdalj je tu; zdaj je srečna. Toda radost svide-nja jo je tolikanj razburila, da so jo noge komaj držale in da si je morala časih pritisniti roko na sree, zakaj razbijalo ji je tako močno, da jo je bolelo...

Zajtrk je podan v šotoru, ki ga je dal Napoleon razpeti pri Eremitaži in v katerem je pre-spal snočujo noč. Šotor je preprosto; edini okras sta mu med vojaško posteljo sablja, ki jo je nosil general Desaix pri Marengu, in zastava njegovega lovškega polka.

Marija Walewska vstopi in odloži plašč, ki je ga oblekla z izbrano skrbjo, da bi bila prijateljstvu všeč, vzame general Bertrand. Proti svoji navadi se je dolgo, sivo, pod prsi nabrano obleko nosi, čipkast ogrinjale in na ramenih oblovi kožuh, kajti eptendriki dnevi so zaradi morske sape tudi pod tem jasnim nebom že precej hladni. Tudi svoj lišp je dela nase.

Oba sedeta za pogrnjeno mizico. Te ne krasi več tuilerijsko srebrno posodje s cesarskim orlom; samo preproste porcelanaste skledje stojijo na nji. Napoleon je svoje srebro prodal, da more hraniti vojaške, ki so šli z njim na Elbo.

Novi, vneti sobar Marchand je stopil na mesto nezvestega Constanta, ki je po fontainebleauskem polomu izdal gospodarja. Bertrand stoji za Napoleonovim naslanjačem.

Tako vlada na malem dvoru še naprej cesarska etiketa. Napoleonu samemu sicer ni bogve kaj do nje, toda njegovi služabniki se je oklepajo zaradi

njega. Še bolj kakor v srečnih dneh, kažejo s tem spoštovanje, ki ga je Napoleon padec le še povečal. Moč je izgubila, a slava je ostala — večja ko kdaj in skoraj že bajeslovna.

Napoleon je hitro, s tekom Naloži si z enega pladnja, nato z drugega, kakor na bojišču. Marija Walewska se komaj dotakne krožnika.

"To me spominja Finckensteina," reče cesar.

In ko v istem trenutku ponudi Walewski rumene, mršave kureline, smeje se doda: "Sam da so bile tam kokoši debelejšje."

Finckenstein in začetek njune ljubezni!

Marija Walewska izkusa ostati mirna in se smehlja, da bi bila videti enako nepresilje na kakor Napoleon, čeprav misli, da se kaže le navzven tako razigranega.

Potem pripoveduje Napoleon o svojih načrtih, kako bi oledel otok, kamor so ga izgnali združeni vladarji. O Franciji ne govori, zato pa o hiši, ki jo je sezidal v Portu-Ferraju, o utrdbah, ki jih dal zgraditi po svojih gredadirjih, da bi bila mala prestolnica zmazna obrambe, in o soliščih, ki jih je napravil. Ta, ki zdaj govori iz njega, ni več cesar, gospodar sveta, ampak delaven in izklučen posestnik, ki skrbi za obdelovanje svojega koščka zemlje.

Pri kavi si pomane roke. "Privredite mladega grofa," reče Marchandu.

In kmalu nato privede Daša njegovega sinka, sina Marije Walewske, malega Aleksandra. Napoleon ga vzame na kolena, ga poljubi na čelo in ga mahoma za šalo pomaže s krema. Otroci ni prav nič boječ. Sicer so imeli pa otroci Napoleona zmerom radi, ker jih je tudi on ljubil.

Mali Aleksander je živahen, se rad igra, se veselo smeje in poskakuje in cepeta na cesarjevih kolenih, in Napoleonu je njegova živahnost všeč. Oči ima matrine... le da ugneje biti za spoznanje živješe. Tudi njene plave lase ima. Toda od Napoleona ima okroglo glavo, svetlo polt in jasno zadržana usta Bonapartov. Čeprav je sin tako krotke matere, ima vendar odločen in skoren, že oblasten značaj.

Napoleon se nekaj časa pomenuje z njim. Vpraša ga:

"Koliko let ti je Aleksander?"

"Štiri in pol."

"Kje si rojen?"

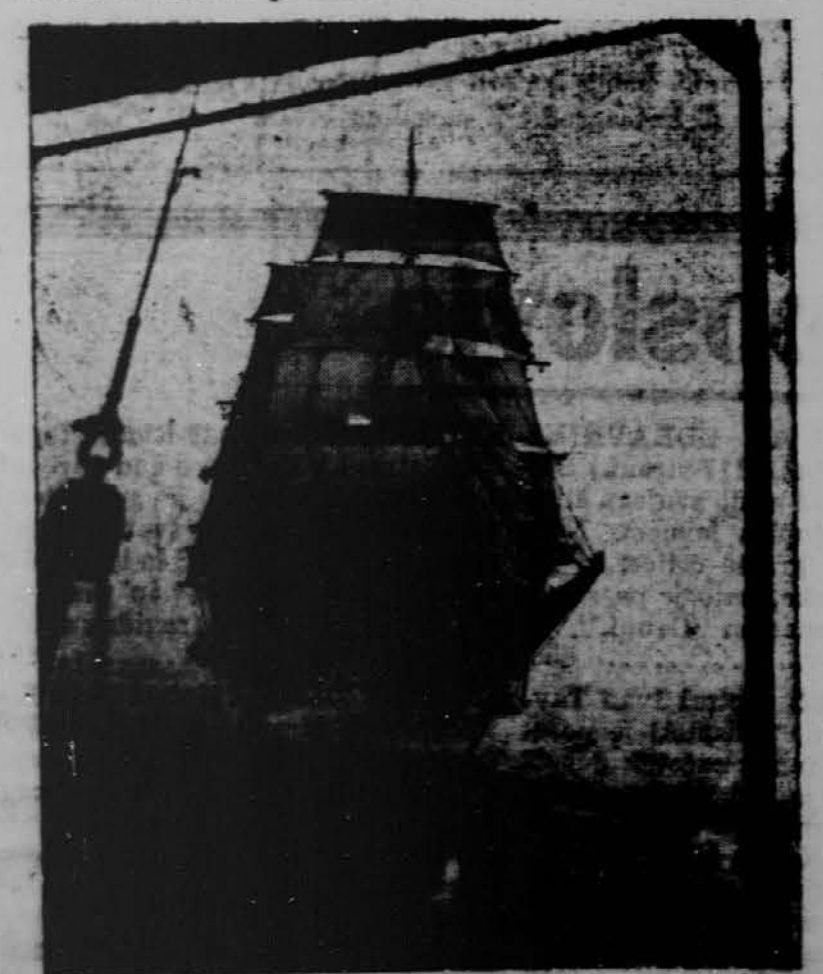
"Na Poljskem."

"Torej si Poljak?"

"Ne, Francoz hočem biti, kakor Napoleon."

Dalje drugi četrtak.

NORVEŠKA JADRNIKA V NEW YORKU

Te dni je dospela z Norveškega v New York jadrnica, na kateri je 93 kadetov norveške trgovske mornarice.

POSEBNI DNEVI in DOGODKI na SVETOVNI RAZSTAVI

(V naslednjem podajamo seznam raznih plovstev, vršečih se meseca junija in julija. Datumi so podvrženi izpremembam.)

PETEK, 14. JULIJA
French Day.
Montgomery County (N. Y.).
U. S. Army Ambulance Service Assn. Day.

SOBOTA, 15. JULIJA
Supreme Grand Orange lodge of U. S. Day.

NEDELJA, 16. JULIJA
Posebne prireditve za ta dan se niso določene.

PONEDELJEK, 17. JULIJA
Order of Rainbow for Girls.
Oklahoma Day.
Schoharie County (N. Y.)

TOREK, 18. JULIJA
Arizona Day.
Fleischman's Yeast (Standard Brands) Day.

SEDA, 19. JULIJA
Women's Benefit Assn.
Knights of Columbus.
Montana Day.
Otsego County (N. Y.) Day.

ČETRTEK, 20. JULIJA
Greece Day.
Catholic Daughters of America.
The Know Mississippi Better Train Day.

PETEK, 21. JULIJA
Belgian Day.
Saratoga County (N. Y.) Day.

SOBOTA, 22. JULIJA
Cleveland Day.
Lions Day.
Elks Junior Band.
U. S. Naval Contingent (do 24. julija.)

NEDELJA, 23. JULIJA
Tennessee Day.
Seventh World's Poultry Congress Day.

PONEDELJEK, 24. JULIJA
Turkey Day.
Military Order of Foreign Wars of United States Day.
Utah Day.
Washington County (N. Y.)

TOREK, 25. JULIJA
Puerto Rico Day.

SREDA, 26. JULIJA
Military Order of Loyal Legion of the United States.
Equitable Life Assurance.
New York Post Office Employees Day.

ČETRTEK, 27. JULIJA
Washington Day.

PETEK, 28. JULIJA
Peru Day.
Fulton County (N. Y.) Day.
U. S. Naval Contingent Day (do 30. julija.)

SOBOTA, 29. JULIJA
Kansas Day.
A. T. & T. Day.
Ancient Order of Hibernians.
Knights of Pythias Day.
Young Men's Institute of San Francisco Day.
Borden Employees' Mutual Aid Association.

NEDELJA, 30. JULIJA
Posebne prireditve se niso določene.

PONEDELJEK, 31. JULIJA
National Association of Colored Women's Day.

AVGUSTA
TOREK, 1. AVG.
Switzerland Day.
Colorado Day

SREDA, 2. AVG.
United True Sisters Day.
Dancing Masters of America.

ČETRTEK, 3. AVG.
Iowa Day.
Oneida County (N. Y.) Day.
DeSoto (Chrysler) Day.
Jewish War Veterans of the United States.

PETEK, 4. AVG.
Michigan Day.
Virgin Island Day.
Buffalo Day.
Erie County (N. Y.) Day.
National Assn. of Music Merchants Day.

SOBOTA, 5. AVG.
American-Armenian Day.
NEDELJA, 6. AVG.
Bolivia Day.
Empire Motorcycle Club.

PONEDELJEK, 7. AVG.
Madison County (N. Y.) Day.
Farm Week (do 13. avg.)

Harvest Caravans (do 13. avg.)
Disabled American Veterans of the World War.

TOREK, 8. AVG.
Hoover Company Day.
Atlantic Life Day.

SREDA, 9. AVG.
Isaak Walton Day.
Wisconsin Day.
Creungeo County (N. Y.) Day.
New Farmers of America.
MCA — Fire of Friendship Day.
National Meat Day.

ČETRTEK, 10. AVG.
Ecuador Day.
Missouri Day.

PETEK, 11. AVG.
Broome County (N. Y.) Day.
Australia Day.
Visit of cruiser Perth from Australia.
United States Junior Chamber of Commerce Day.
Polish American National Bar Association.

SOBOTA, 12. AVG.
Ireland Day.

NEDELJA, 13. AVG.
United States Steel Day.

PONEDELJEK, 14. AVG.
Herkimer County (N. Y.) Day.
Remington-Rand Day.

TOREK, 15. AVG.
Mississippi Day.
Volunteer Firemen's Assn.

SREDA, 16. AVGUSTA
Volunteer Firemen's Assn.
Essex County, (N.Y.) Day.
McFadden Publications Day.
National Music Camp Day.
Dominican Republic Day.
Nebraska Day.

ČETRTEK, 17. AVGUSTA
Volunteer Firemen's Assn. do 18. avgusta.
National Dental Assn.

PETEK, 18. AVGUSTA
Clinton County (N. Y.) Day.
Elgin National Watch Co.

SOBOTA, 19. AVGUSTA
Kentucky Day.
100 anniversary invention of photography.

U. S. Naval Contingent (do 2. avgusta).

NEDELJA, 20. AVGUSTA
Hungarian Day.

PONEDELJEK, 21. AVG.
New Mexico Day.
Franklin County (N. Y.) Day

TOREK, 22. AVGUSTA
Odd Fellows' Day.
Coolidge String Quartet.

SREDA, 23. AVGUSTA
St. Lawrence County, (N. Y.)
Fraternal Order of Eagles.
Long Island Day.

ČETRTEK, 24. AVGUSTA
Alaska Day.
Improved Benevolent and Protective Order of Elks of the World (Negro).
Pan Pacific Women.
Foresters of America Day.

PETEK, 25. AVGUSTA
Uruguay Day.
Coolidge String Quartet.
Lewis County (N. Y.) Day.
White Owl (General Cigar Company) Day.

SOBOTA, 26. AVGUSTA
Illinois Day.
International Order of Grand Templars.

Gymnasia Gano (Welch Sacred Song Festival).

PONEDELJEK, 28. AVG.
National Federated Patriotic Societies.
Industrial Music Festival (do 4. sept.).

Florida Week (do 2. sept.).
Associated Coffee Industries of America.

TOREK, 29. AVGUSTA
Coolidge String Quartet.
Labor Week (do 4. sept.).
Jefferson County (N. Y.) Day.
General Electric Co. Day.
Marine Corps League.

SREDA, 30. AVGUSTA
Daughters of 1812.
Hostess Cake (Continental Baking Co.) Day.
Sheriffs' Day.

ČETRTEK, 31. AVGUSTA
Netherlands Day.
Oswego County (N. Y.) Day.
Associated Coffee Industries of America.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUK

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:
Smrt Mohamed Emira. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.
Cena \$1.50

KRIZEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:
Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samari. — Med Jazidi.
Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:
Amadija. — Bog iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.
Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:
Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.
Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik
Cena \$1.50

SATAN IN ISKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:
Isseljenci. — Yuma šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.
Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:
Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komandih in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komandih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.
Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.
Cena \$1.50

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

H. ERMAN:

VLOMILEC

Nekaj je zaškrpalo v hiši. Slišal sem popolnoma dobro. Zopet. Spodaj v jedilnici nekdo hodi. Zdaj je zopet zaškrpalo. Ali bi vstal?

Ko bi mi glava ne bila težka; ta prekleto pijanec — snoči. Nikoli več, nikoli!

Lopov je moral to zavohati, — pa misli —

Nak, samo ne zaspati!

Uboga moja glava!

Vendar moram iti doli. Ne morem kar tako dopuščati, da bi vlamjali v moje stanovanje! Kaj bo rekla Ilza? Že vidim njen obraz. Vidim, kako se je vsa vzpela in kako me z viška sočutno meri.

Seve! Dvoboj na pištole, na tri korake razdalje — za pialnikom. Za pialnikom more vse. A ko bi se moral v resnici izkazati...

Moj Bog, vsa naša srebrnina, preproge, bronce!

Stokrat sem bil že rekel Ilzi, da se morajo posebno zgoranja okna skrbno zapirati.

Na oknih v pritličju ni železnih križev! Stazujemo tukaj skoraj docela sami. Povsem lahko...

Zopet so zaškrpala vrata. Doli moram. Kaj se menda ne bojim! Ne vem, kaj je z menoj. Tako mi drhte kolena. Ali to prekleto vino. — Ne, še malo me ni strah. Ilze ne zbudim!

Mimo tega sem bil čital, da vlomilec nikdar ne napadejo človeka.

Čisto tiho vstanem s postelje. Bedasto, da leži moj žepni nož doli na pisalniku. Vsečakar bi bilo dobro, da v zamem s seboj kako orožje. A razen Ilzine pastirske palice z zadnje maškarade nimam kaj drugega pri roki. Ni ravno videti posebno nevarna, ovita je z rožnatim trakom — vendar imam vsaj nekaj: nisem golih rok.

Previdno se odpravim po stopnicah. Kajpak je zaškrpalo ravno zadnja stopnica in to močno. Takoj je nastala mrtva tišina. Nič se ni ganilo. Noge so me odnesle naprej.

po temnem hodniku. Nisem hotel prižgati luči. Bolje je, da ne — tudi to sem bil enkrat bral. Izpostavljati se nevarnosti, da te kdo ustrelji. Ne, ne, le ne luči. Bolje je, da ne! Morebiti je pa že odšel, sem si mislil, predno sem krenil proti kuhinji.

Sreče mi je trenutno zastalo. Skozi priprta vrata je prihajala luč. Torej vendarle vlomilec. Hitro sem si dal par navetov. Ostani miren! Nastopi krepko in odločno! Zavaruj si hrbet!

Zdaj pa naskočimo. Ne vem, zakaj sem si vlomilec vedno predstavljaval vlike in močne. Tu pred menoj, pred odprto kuhinjsko omaro — edni ataro, sključeno človeče. Na glavi ima par šopev sivih las. Na najavijah kosteh visi še povsem dobra, a prevelika obleka.

Noge tiče v ramenih nogavicah, čevlji stoje pred kuhinjskim oknom. Kajpak Ilza ni bila zaprta zgornjega dela okna — opazim motreč vlomilec.

Siv, utrujen obraz mi je zrl nasproti. V rokah je držal zvrhan krožnik bobov. Zdaj postavi krožnik previdno na tla poleg sebe. Potem počasi vstane.

Pred menoj stoji lopov, vlomilec — in ko ga tako osupnjen motrim, se raztegnejo njegova s kodrasto brado obrasčena usta v zlohoten, zmeden nasmehek.

"Gospod!" sem dejal, kajti nasproti tej klavni postavi sem se čutil vzle višnjevi pajami in z rožnatim trakom okrašeni postirski palici vzvišene. "Gospod! Kako ste mogli brez moje vednosti in brez vednosti moje žene tukaj jesti?"

In takoj sem vprašal, če si je razen dveh zvezčev, v katerih so se nahajale vse naše dragocenosti, napolnil tudi žep.

Vlomilec samo odmaže z glavico in se udari po žepih.

"Potem pa ven! Ampak sko-

zi vrata!" sem dejal odločno in glasno.

Drhte je pobral svoje čevlje in se začel obuvati. Kako nerodno jih je zavezoval! Še poštenih trakov nima nesrečnik. Ali bi mu dal svoje?

Še enkrat se drhte nagae, pobere krožnik z bobu, postavi v omaro in jo zapre.

Še danes mislim, kako bi se bilo vse srečno končalo, če ne bi bil videl žalostnega in bednega pogleda, s katerim je vlomilec postavil krožnik v omaro.

Sem človek, ki more ostro nastopiti in se brezobzirno postaviti po robu v najhujšem boju. Človek sem celo, ki ljubi boj — biti morem neizprosen in brez sra. Toda bede ne morem videti. Potem postanem mehak. Pogleda na bedo ne prenesem, v resnici ne.

Kaj bi bilo to z bobu? Ali bi se jih bil sedaj že kdo izmed nas dotaknil? Ali ni bilo popolnoma naravno, da sem dejal človeku.

"Kar mimo jih pojejte, če ste lačni."

In ali ni bilo naravno, da sem vzela krožnik, ga postavila na mizo, mu porinila stol in mu še enkrat ponudila, naj je, dočim me je molče motril s svojimi upadlimi očmi.

Nazadnje ne morem dopustiti, da bi kdo od lakote umrl. Niti tedaj ne, če prihaja kakor sovražnik. To bi bil še večji greh.

In dal sem mu snočjo mrzlo pečenko in kruh. Cel velik kozarec vina. Kaj pa je, če močakarja enkrat pošteno nasitim! Jutri lahko porečem Ilzi, da sem bil ponoči postal lačen.

Kaj sploh pomeni sovražnik? Mar ne sedi tu pred menoj nesrečnik, ki so ga vsi ljudi tepli in preganjali? Čim dalje ga gledam, mlajši se mi zli. Kaj ni najvčot štirideset let star. Nemara je tudi še mlajši. Ali ni morda preobložen z delom? Čez mero utrujen? Ali ga niso morebiti ljudje v svoji krutosti prisilili, da je postal to, kar je?

Ali ne jokaje morda doma njegovi lačni otroci? Uboga žena? Zdelo se je, da mu vino prija. Postal je okretnejši, jedel je hitreje in hitreje — Ilza se bo čutila mojemu teku.

Pa vendar sem storil dobro delo. Potepuhu se je obraz razvedril. Tudi čelo se mi je zdelo više nego preje. Motila me je samo brata okrog ustnic, ki so bile razvlečene v porogljiv nasmehek.

Kajpada je bil moj gost zgodaj postal sirota. Odgojili so ga redniki. Napačno so ga napotili. Sam bi bil rad postal pevec, slaven in bogat. Tega mu niso dovolili. Imel je krasen glas. Še sedaj bi mogel. — Odklonil sem. Zaradi Ilze.

Poslej se je bilo mnogo dogodilo. Nihče ni maral vzeti v službo bivšega kaznjence. Tako so tekli dnevi. Med lakotjo in sitostjo prostostjo in zapornim. Potem mu je žena umrla. Zdaj mora najstarejši skrbeti za ostale.

Mož hitri. Ganjen sem. Seveda je dosti takih slučajev. Toda temu človeku morem pomagati. Jutri ali pojutrišnjem naj se zgleda pri meni. Najdem zanj za nekaj tednov dela na vrtu. Pozneje bomo videli.

Nikoli ne pozabim tistega na pol ugaslega pogleda tega človeka, ko sem mu zavlil v papir ostanek pečenke in mu stisnil v roko stotak. Še enkrat sem ga potapljaj po rami in ga odslavil.

Ko sem hrupno zapiral hišna vrata, sem slišal, kako se je

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

tiho in nekako obotavljaje odhajal po vrtu.

Utrujen sem se vrnil v posteljo. Ves srečen sem trdo zaspal. Zopet enkrat sem bil mogel pomagati dati nekomu malo ljubezni in zaupanja.

Naslednje jutro me zbudi Ilza.

Stala je pred mojo posteljo in vpila:

"Vlomilec so pobrali vsa srebrnina in bronce. Prišli so skozi zgornje okno v kuhinji!"

Zares, povsem sem bil pozabil zapreti okno...

DVA TEDNA V ODRPTEM ČOLNU.

Trinajst dni se je borila štirilaska po-odka ribiškega kuterja "Dengena", ki je bil naseljen na Podkovsko čer se verno od Avstralije, v poškodovanem rešilnem čolnu za svoje življenje. Neprestano so jim grozili: utonitev, krokodili in morski volkovi.

Sprva so skušali iz lesa razbiti ladje zgraditi splav, ko so pa valovi razbili in odnesli tudi zadnje ostanke ladje, jim je ostal samo gnil rešilni čoln. Edina hrana, ki so jo rešili, je bila pločevinasta skatla z moko. Eden izmed mož je moral neprestano izlivati vodo iz preluknjane čolna. Ko so končno pristali na otoku Grosu, niso tudi tam našli ničesar, kar bi bilo za jed, in so morali spet na odprto morje. Bili so tako slabi, da niso mogli več veslati.

Plima in oseka, mor-k-i toki, valovi in vetrovi so jih nosili kamor so hoteli. Po nekoliko dneh je začel čoln v mangrovno močvaro, kjer je običajno naslednjega jutra v blatu. Muhe in komarji so jih strašno trpinčili, kapitan James McKenzie Cook pa je od silnega sončnega žarenja začel oslepel. Dvanajstega dne so bili že tako apatični, da niso poskusili ničesar, da bi odvrnili v bližini svetilnika Point Charles čoln od čeri, ob katere so ga hoteli valovi razbiti. Kakor po čudežu so naselili končno v bližini neke farne. Obed ki jim ga je pripravil farmar je bil po kapitanovem pripovedovanju najstarejši kar jn je zdaj doživel.

Kajpada je bil moj gost zgodaj postal sirota. Odgojili so ga redniki. Napačno so ga napotili. Sam bi bil rad postal pevec, slaven in bogat. Tega mu niso dovolili. Imel je krasen glas. Še sedaj bi mogel. — Odklonil sem. Zaradi Ilze.

Poslej se je bilo mnogo dogodilo. Nihče ni maral vzeti v službo bivšega kaznjence. Tako so tekli dnevi. Med lakotjo in sitostjo prostostjo in zapornim. Potem mu je žena umrla. Zdaj mora najstarejši skrbeti za ostale.

Mož hitri. Ganjen sem. Seveda je dosti takih slučajev. Toda temu človeku morem pomagati. Jutri ali pojutrišnjem naj se zgleda pri meni. Najdem zanj za nekaj tednov dela na vrtu. Pozneje bomo videli.

Nikoli ne pozabim tistega na pol ugaslega pogleda tega človeka, ko sem mu zavlil v papir ostanek pečenke in mu stisnil v roko stotak. Še enkrat sem ga potapljaj po rami in ga odslavil.

Ko sem hrupno zapiral hišna vrata, sem slišal, kako se je

Andrejančev Tone

Mladostni spomini najstarejšega fanta v Poljanski dolini.

Nadaljevanje PIŠE JOHN BATICH

"No, Tone, kot vidim, si se na svoj posel pri drugovanju razumel in tudi dobro izhajal. Povej mi še, kje drugod si se svatbe spravil v red. Me zanima, ker vidim, da si se tako izvrstno povsod postavil."

Tone nadaljuje:

"Bilo je tedaj, ko si je Martinčev Janez ženil tja doli k Fari. To je že davno. Tudi on je mene izbral, da sem njegovo tovaršijo spremljal do oltarja, in potem na svatbi, ki bi bila pri Blažekoven, kroti razposajene fante, ki so mu zavidali lepo nevesto. Pa povem ti, da takrat sem imel težave."

Imel sem za tovaršijo, ali družico, kot pravimo pri nas, nevestino sestro, ki na zalost ni prav nič za nevesto zaostajala. Šeškarji so opazili, da je družica meni dajala vso pozornost in domače fante prezirala. To mi je šlo po glavi, kako bom vse srečno izpeljal, ker na eni strani je ženin Janez gledal, da bi odvrčal od njega fantovski srd, na drugi pa jaz, da mi ni kdo pritisnil radi družice, ki je šla bolj za menoj, kot nevesta za ženinom.

"In, tega tudi ni nič skrivala. Dejala mi je, da ji za domače fante nič ni. Svetoval sem ji, naj svoje naklonjenosti do mene tako očitno ne kaže."

"Vklonila se mi je res toliko, da že na svatbi nista pela kol in nož. Odjenjali so pa tudi fantje šeškarji, da za ta čas ko je bila svatba naj le bo. Toda če se bo pa ta Poljanec katerikrat pozneje doli prikazal, bo šel brez keže nazaj."

"Oheč je bila tudi tri dni, pa bi bila tudi cel teden, ko bi se ne bilo treba bati, da bodo domači fantje kalili mir. Takrat je navadno veljalo pravilo, da po dolgosti svatbe se ženin pokaže, koliko je vreden. S tem se bo tudi pokazalo kako bo gospodaril. Kar pa ni bilo povsod tako. Mnogi so se se s tem navadili, da potem niso znali jenjati, ker so mislili, da so še vedno na svatbi."

"No, kako je potem vse izpadlo," sem radovedno povprašal.

"Ni bilo preslabo. Ženin mi je res odrinil le 5 fl. Toda drugi svatje, ki so bili premožni Ločani in okoliški kmetje, so mi nametali skupaj toliko, da sem imel kakih 25 fl. To je bilo plačilo za moj trud na svatbi."

"Plesali, jedli in pili smo, toda brez tega pa svatbe skoraj misliti ni. Toliko je bilo, da sem pozneje vedel paziti s kom da plesam. Družica je znala plesati, tako kot smo plesali pri nas. Istotako tudi nevesta. Ali s tema dvema mi ni kazalo vedno plesati, da bi se ostalim svatovkam ne bil zameril. Posebno tista, ki je bila za "teto", postarna emarva babnica, ki je držala mnogo na se, bi bila rada, da bi se bil jaz kot drug, le z njo vrtil. Toda pri plesu mi je bila vedno na čevlji, ker znala ni drugega plesati kot nekako skakanje. ki je bilo nekaj v navadi pri Železnikarjih. Tudi druge, ki so bile na svatbi niso bile pri plesu nič boljše, razen deklet, s katerimi, pa že radi družice nisem smel preveč plesati."

"Tako so mi babnice s svojimi težkimi čevlji moje nože "stiflete" tako zbile, da sem prišel skoraj bos znazaj."

"No, kaj pa družica, kako se ti je pa ta odrezala. Si tudi od nje kaj dobil za "odpustke", in če si pozneje katerikrat del k Fari pokazal," sem vprašal.

"Odpustkov ravno nisem dobil, pač svilen robec, ki sem ga dolgo nosil v žepu. Bil pa je

ta mal kruh, da takih do tedaj še nisem dobil."

"Kaj pa fantje, ali so te katerikrat našeškali ali pognali, ko si lazil za njo?"

"Nikdar ne!"

"Potem takem, pa še danes čaka na te?"

Tone je zamahnil z roko, z vidno solzo v očeh.

"Tone povej še kaj. Kje drugod si se drugoval. Morda v Žireh, tam gori so šeškarji imeli gotovo drugo maniro?"

Tone malo pomišlja in zopet prične pripovedovati svojo povest o drugovanju.

"Bilo je, ko se je ženil Urbančev Matevž, tako smo mi dejali. Bila je svatba pri Kamenškem."

"To je tam, kjer se je oče bal za svoje hčere. Tam so bile tri, kot jih je že Tone prej omenjal, ko je bil na veselici. To je Urška, Marjanca in Francika, ki je bila najmlajša."

Marjanca je bila družica, ki sta se s Tonetom najbolj razumela, in to z očetovo vednostjo. Tako njemu jo je strogi oče zaupal.

"Po poroki, ki je še bila v stari cerkvi, smo malo povasovali po gostilnah tam v Žireh. Ker če gre svatovski spreved kar tako mimo gostilne, nima dobrega pomena. Mislijo in govore vse mogoče o svatih, kaj se o drugu in ženinu. Ko smo se po gostilnah oddolžili, smo jo mahnil na Kamenškovo dom. Seveda nismo bili brez godcev, ki so v enomer ponavljali na svoja godala svoj pompi, pompi, bom, pom. Bili so Lavročeni, ki so bili tedaj znani kot najboljši godei med njimi Tolkala, ki je tako pihal v svojo trompeto, da je kar glušilo ušesa. Dva dni smo bandali, kar je bilo za čevljarja, ki je bil z nami, veliko. Vsega smo imeli dovolj, tudi šeškarji niso bili preveč nadležni, ker so dobili vse, kar jim je pripadalo, pa tudi tistih, ki bi bilo kazali svoje nezadovoljnost do ženina radi neveste ni bilo na spregled."

"Ni bilo preslabo. Ženin mi je res odrinil le 5 fl. Toda drugi svatje, ki so bili premožni Ločani in okoliški kmetje, so mi nametali skupaj toliko, da sem imel kakih 25 fl. To je bilo plačilo za moj trud na svatbi."

"Plesali, jedli in pili smo, toda brez tega pa svatbe skoraj misliti ni. Toliko je bilo, da sem pozneje vedel paziti s kom da plesam. Družica je znala plesati, tako kot smo plesali pri nas. Istotako tudi nevesta. Ali s tema dvema mi ni kazalo vedno plesati, da bi se ostalim svatovkam ne bil zameril. Posebno tista, ki je bila za "teto", postarna emarva babnica, ki je držala mnogo na se, bi bila rada, da bi se bil jaz kot drug, le z njo vrtil. Toda pri plesu mi je bila vedno na čevlji, ker znala ni drugega plesati kot nekako skakanje. ki je bilo nekaj v navadi pri Železnikarjih. Tudi druge, ki so bile na svatbi niso bile pri plesu nič boljše, razen deklet, s katerimi, pa že radi družice nisem smel preveč plesati."

"Tako so mi babnice s svojimi težkimi čevlji moje nože "stiflete" tako zbile, da sem prišel skoraj bos znazaj."

"No, kaj pa družica, kako se ti je pa ta odrezala. Si tudi od nje kaj dobil za "odpustke", in če si pozneje katerikrat del k Fari pokazal," sem vprašal.

"Odpustkov ravno nisem dobil, pač svilen robec, ki sem ga dolgo nosil v žepu. Bil pa je

To je bilo pravi čudež, ker kjerkoli je Tone na svatbah "sodeloval", je bilo več ali manj sitnosti s tistimi, ki so mislili, da bo dekle, ki je bila nevesta izbrala katerega izmed njih. Pa če tudi ne, so vsaj mislili, da bodo s kravali svate strahovali. Pa kjerkoli je Tone bil zraven, do tega ni prišlo, če tudi ni mnogokrat dosti manjkalo.

Tone pravi o tem: "Gledal sem na red, in da so vsi dobili, kar jim je šlo, tako tudi šeškarji. Če pa je kdo hotel delati prepri, ni šlo drugače, smo ga postavili na cesto."

"Ali ti je tedaj kaj padlo v žep?"

"Ne dosti, pač pa je bila navada, da so ženini gledali, da drugovi niso dajali iz svojega za stroške kakor odrajanje šrangarjev in za "cehe" po gostilnah, če je bil ženin kje zadržan."

"Meni je bilo že to veliko," pravi Tone, "da sem imel Kamenškovo Marjanco za družico, do katere dotedaj ni imel nobeden dostopa."

Tone pravi, da je že poprej velikokrat poskušal svojo sestro. Nekoč so bili Poljanski fantje v Kamenškovi gostilni in seveda tudi vsak zase gledali za domačimi dekleti. Tone je sedel pri Marjanci, ki je najbo j izmed vseh treh gledala vanj od strani radi očeta, za njim. Tone je šel in povedal očetu, ki je bil tudi Tone, "Tone pri Marjanci sem sedel!"

"Beži no, hudič, ali si tudi ti tako neumen," mu je odvrnil Kamenšek. Tone je šel in povedal to Marjanci, ki se je zelo razveselila, da se je vsaj za Toneta oče toliko omečal, medtem ko so drugi morali od daleč v tem pogledu zastoj sline požirati. Bog ne daj, da bi bil kdo prišel blizu Kamenškovi deklet. Oče bi bil vse pobil. In prišlo je tako daleč, da je bila najlepša izmed njih s Tonetom na svatbi za družico.

Kolikokrat je Tone potem šel pri njej sedel, ga nisem spreševal. To pa sam pravi, da omožila se je z drugim. Umrla je lanske leto. Njene sestre, ki so tudi slevale kot žirovske krosotice, pa že davno poprej.

Nadaljevanje pride.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je navadno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vse prosimo, da skuhate naročnino pravčasno poravnati. Pošiljate naročnino naravnost nam ali jo plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana s debelim črkam, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Landin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Matij

Walsenburg, M. J. Hapah

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevil

Glenc, J. Faldin (Chicago, Glenc in Illinois)

Joliet, Jennie Samich

La Salle, J. Spetich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, Math. Worsik

MARYLAND:

Kilminster, Fr. Volodavac

MICHIGAN:

Detroit, L. Plamber

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gondo, J. L. L. L. L.

Elly, Jos. J. P. P. P.

Bradeth, Louis Gondo

... Gilbert, Louis V. V.

Elkhart, John P. P.

Virginia, Frank H. H.

MONTANA:

Bozeman, M. M. P. P.

Wahcon, L. C. C.

NEBRASKA:

Omaha, P. P. P.

NEW YORK:

Brooklyn, Anthony B. B.

Queens, Earl S. S.

Litho Falls, Frank H. H.

OHIO:

Barberton, Frank F. F.

Cleveland, Anton B. B.

... Ringer, Jacob R. R.

... John, J. J. J.

... Girard, Anton G. G.

... Lorain, Louis L. L.

... Youngstown, Anton Y. Y.

... Kibell

OREGON:

Oregon City, J. K. K.

PENNSYLVANIA:

... Broughton, John B. B.

... Conemaugh, J. C. C.

... Coverdale in okolici, Mrs. I. I.

... Export, Louis E. E.

... Farrell, Jerry F. F.

... Forest City, Math. M. M.

... Fr. Blodnar

... Greenburg, Frank G. G.

... Homer City, Fr. F. F.

57

(Nadaljevanje prihodnjič.)

je dal najeti kot mornar na to-
vorno ladjo. Dokler se pa ne
bo vrnil v Indijo, bo delal

KNJIGARNA "GL

daljšanje telesa ponavljaj se v spanju vsako noč, vpliva blagodejno, kajti s sprostitvijo mišic in razbremenitvijo okostnjaka od bremena telesa ga telesa človek noč za noč regenerira in obnavlja porabljene telesne sile.

216 WEST 18th STREET, NEW YORK